

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Факультет кібернетики

Кафедра системного аналізу та теорії прийняття рішень

Звіт до лабораторної роботи №3

На тему:

«Побудова математичної моделі методом аналізу даних»

студента 3 курсу

групи САТР-3

Каплана Іллі

Зміст

1. Постановка задачі
2. Опис вхідної інформації
3. Аналіз роботи
4. Висновок
5. Література

Постановка задачі

Потрібно провести побудову математичної моделі методами аналізу даних.

Опис вхідної інформації

Данні були взяті з сайту Kaggle (URL: <https://www.kaggle.com/datasets>).

Назва dataset — Population of USA

(посилання: <https://www.kaggle.com/datasets/anandhuh/population-data-usa>).

Було обрано 3 скалярні змінні:

1. Population;
2. Yearly Change;
3. Migrants.

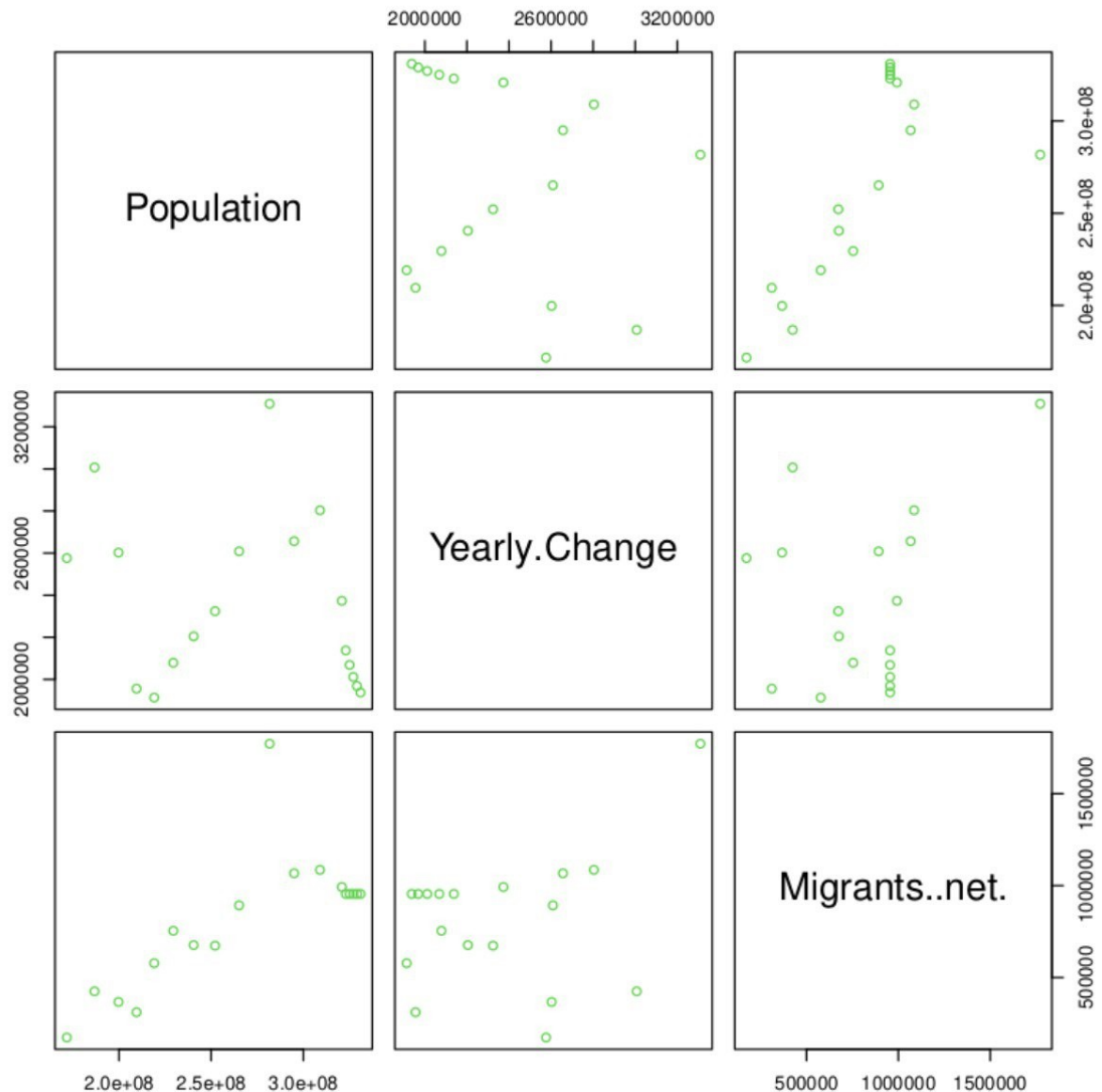
```
data <- read.csv('./data/population_usa.csv')
attach(data)

newData <- data.frame(Population, Yearly.Change, Migrants..net.)
```

Аналіз роботи

Побудуємо матричну діаграму даних

```
pairs(newData, col=3)
```


Спостерігається лінійна залежність Population від інших двох регресорів. Будуємо моделі множинної регресії, де залежною змінною є Population, а незалежними - Yearly Change, Migrants. Потім дивимось на summary.

```
rm <- lm(Population ~ Migrants..net. + Yearly.Change, data = newData)
summary(rm)
```

```

Call:
lm(formula = Population ~ Migrants..net. + Yearly.Change, data = newData)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-50304183 -14680828  9464584 16526970 34034204

Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  3.180e+08  4.062e+07   7.828 1.12e-06 ***
Migrants..net.  1.321e+02  1.955e+01   6.759 6.43e-06 ***
Yearly.Change -6.650e+01  1.765e+01  -3.767  0.00186 **
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 28380000 on 15 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.7664,    Adjusted R-squared:  0.7352
F-statistic: 24.6 on 2 and 15 DF,  p-value: 1.836e-05

```

Аналіз результатів

Отже, модель має вигляд

Population = $3.180 \times 10^8 + 1.321 \times 10^2 \cdot \text{Migrants} + (-6.650 \times 10^1) \cdot \text{Yearly Change}$

Коефіцієнт детермінації і скоригований коефіцієнт детермінації:

$R^2 = 0.7664$

Adjusted $R^2 = 0.7352$

Аналіз залишків.

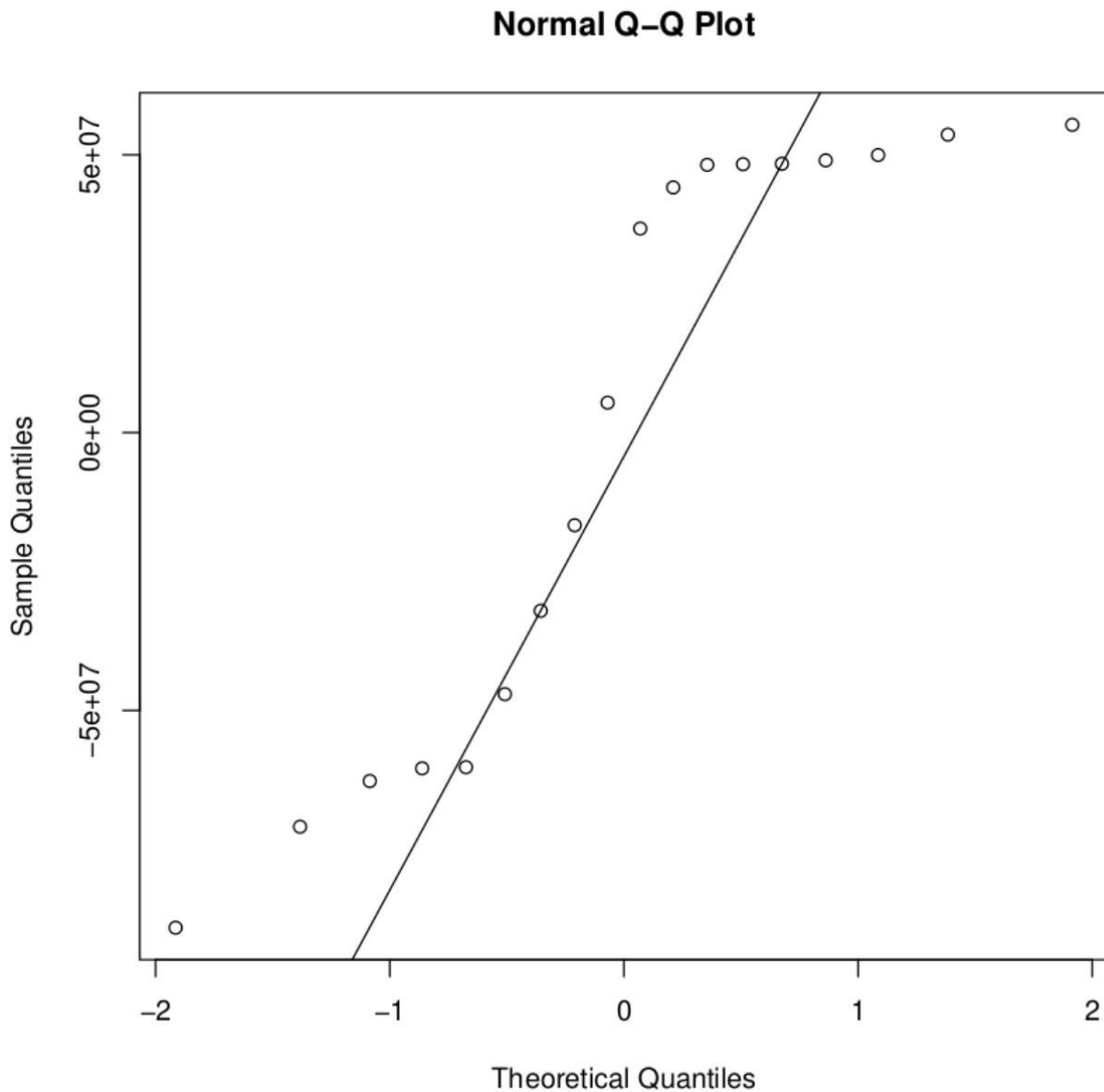
Будуємо q-q-діаграму на порівняння залишків з нормальним розподілом.

А тепер будуємо просто графік залишків – залежність між залишками і передбаченими регресією значеннями Population.

```

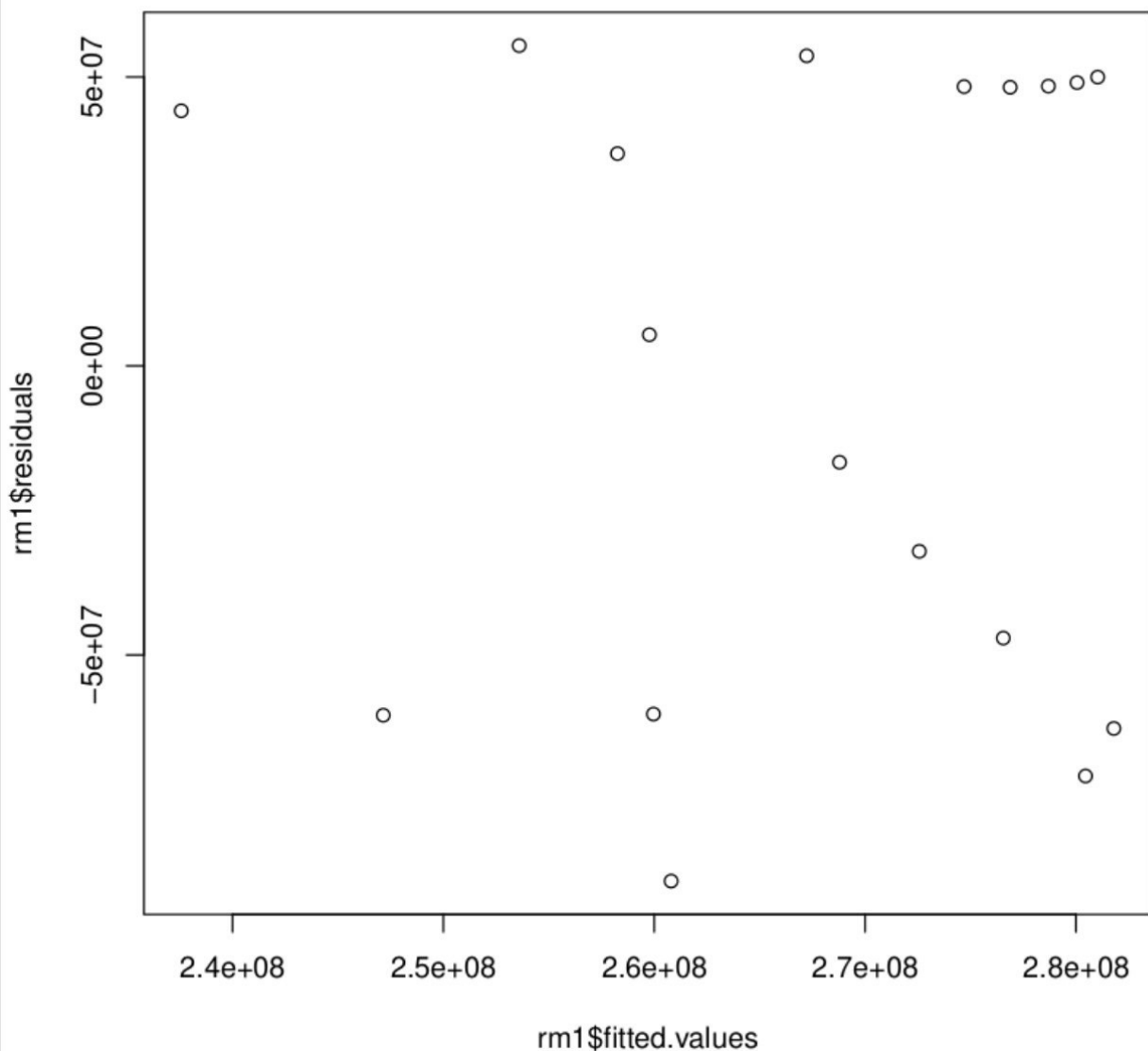
qqnorm(rm1$residuals)
qqline(rm1$residuals)

```


А тепер будемо просто графік залишків – залежність між залишками і передбаченими регресією значеннями Population.

```
plot(rm1$fitted.values, rm1$residuals)
```


Бачимо, що залежність відсутня, і це добре характеризує нашу модель.

Висновок

В ході роботи я навчився будувати математичну модель методами аналізу даних.

Література

1. Майборода Р.Є. Комп'ютерна статистика : підручник / Р. Є. Майборода. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2019.
2. Майборода Р.Є. Аналіз даних за допомогою пакета R: Навчальний посібник/ Р. Є. Майборода, О.В. Сугакова. – К. : КНУ, 2015.